Силабус навчальної дисципліни «Психологія залежностей»

Освітня(і) програма(и)	ОП Психологія
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна циклу професійної підготовк
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Форма здобуття освіти	Очна (денна), заочна
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Форма підсумкового (семестрового) контролю	залік
Мова викладання	українська
Кафедра, що забезпечує викладання дисципліни	Кафедра психології, філософії та суспільних наук
Що буде вивчатися ***(предмет навчання)***	У межах дисципліни вивчаються психологічні закономірності, механізми виникнення, формування та розвитку різних видів залежної (аддиктивної) поведінки. Розглядаються біопсихосоціальні чинники адикцій, специфіка хімічних (алкогольна, наркотична, нікотинова залежність) та нехімічних (ігрова, інтернет-залежність, трудоголізм, харчові розлади) залежностей, а також феноменологія співзалежних стосунків.
Чому це цікаво/потрібно вивчати ***(мета)***	Курс формує глибоке розуміння природи аддикцій як складних психологічних станів, розширює клініко-психологічний світогляд та вчить аналізувати глибинні мотиви деструктивної поведінки особистості. Навчання дає змогу здобувачам опанувати методологію диференціації нормативної поведінки від патологічних адикцій,

	що є критично важливим для практичної роботи психолога. Навчаються диференціювати види залежностей (хімічні, нехімічні та міжособистісні/співзалежність), здійснювати психодіагностику залежної поведінки шляхом застосування спеціалізованих методик оцінки особистісної схильності до адикцій. Опановують вміння оцінювати соціально-психологічні чинники та роль сім'ї у профілактиці аддикцій, а також застосовувати принципи соціально-психологічної реабілітації та первинної кризової інтервенції.
Чого можна навчитися	Здобувачі навчаються аналізувати етіологію та механізми адикцій, розуміти психологічну сутність, чинники виникнення та стадії формування адиктивної поведінк, а саме: - Розуміти природу та механізми залежності (Бачити корінь проблеми, аналізувати причини) - Діагностувати та розпізнавати різні види адикцій (Хімічні залежності: Алкоголізм, наркоманія, токсикоманія, нікотинова залежність. Поведінкові (нехімічні) залежності: Ігроманія (лудоманія), гаджет- та інтернет-залежність, шопоголізм, харчові адикції (анорексія, булімія, компульсивне переїдання). Емоційні залежності: Любовна адикція, залежність від стосунків (козалежність), трудоголізм.) - Проводити первинну психодіагностику (Працювати з інструментами, розпізнавати заперечення (анозогнозію)). - Застосовувати методи психологічної допомоги та інтервенції (Проводити мотиваційне інтерв'ю, володіти методами терапії, працювати з рецидивами.) - Працювати з мікрооточенням (Долати козалежність, консультувати сім'ю.) - Створювати превентивні заходи: Ви навчитеся проектувати та проводити тренінги для підлітків та молоді, спрямовані на формування життєстійкості, навичок відмови (вміння сказати «ні») та стресостійкості.

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями	Отримані знання застосовуються в практичній діяльності психолога (у реабілітаційних центрах, консультативних службах, освітніх закладах) для організації та проведення психопрофілактичної роботи, надання консультативної допомоги особам із залежностями та їхнім родичам. Навички та вміння з цього курсу затребувані для реалізації програм психологічної корекції, реабілітації та кризової інтервенції.
Преквізити	Психологічний супровід, реабілітація та реінтеграція особистості, Психологічне консультування в ситуаціях втрати та горя, Психологічні інтервенції в кризовій психології
Постпреквізити	Переддипломна практика
Інформаційне забезпечення	1. Бондаренко, О. Ф. Психологія адиктивної поведінки: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с. 2. Кондратенко, Л. А. Адиктивна поведінка: психологічні механізми та профілактика: підручник. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2020. 280 с. 3. Максименко, С. Д., Чепелєва, Н. В. Психологія залежностей та адикцій: підручник. Київ: Академвидав, 2018. 276 с. 4. Ткаченко, Т. В. Профілактика адиктивної поведінки у підлітків: підручник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 198 с. 5. Макаренко А. О., Калайтан Н.Л., Старовойт Т.П. Психологія адиктивної поведінки: навч. посіб. [Електронний ресурс]: Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2020.
Викладач(і) дисципліни	Мітіна Світлана Володимирівна (кандидат психологічних наук, доцент)